

R O Z H O D N U T I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky - odvolací disciplinárny senát zložený z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a sudcov JUDr. Martina Vladika, JUDr. Mariána Jarábka, JUDr. Ivety Gildeinovej a JUDr. Martina Dolníka, v disciplinárnej veci vedenej proti Mgr. D. Ch., sudcovi Okresného súdu Ž., trvale bytom M., V. Ž., na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 12. marca 2012, prejednal odvolanie sudcu proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – prvostupňového disciplinárneho súdu zo dňa 20. júna 2011 sp. zn. 1Ds 2/2010, takto

r o z h o d o l

Podľa § 131 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, odvolanie sudcu Mgr. D. Ch. **s a z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako prvostupňový disciplinárny súd v disciplinárnej veci vedenej proti disciplinárne prejednávánemu sudcovi Mgr. D. Ch., nar. , sudcovi Okresného súdu Ž., trvale bytom M., V. , na ústnom pojednávaní konanom dňa 20. júna 2011 uznal sudcu Mgr. D. Ch. za vinného zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon), ktorého sa mal dopustiť tak, že v jemu v pridelených veciach na Okresnom súde Ž. pod sp. zn. 8C/109/2002 a 8C/294/2007 nekonal, hoci bol povinný konať, a to v období :

1/ vo veci vedenej na Okresnom súde Ž. pod sp. zn. 8C/109/2002 od 13. júna 2009, kedy bol spis vrátený z Ústavného súdu Slovenskej republiky Okresnému súdu Ž. dňa 12. júna 2009, až do 9. februára 2010, kedy bolo nariadené pojednávanie na deň 28. apríla 2010 a

2/ vo veci vedenej na Okresnom súde Ž. pod sp. zn. 8C/294/2007, od 2. júla 2009, po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia č. k. 8C/294/2007-108 z 24. júna 2009, kedy sudca pripustil zmenu návrhu, pričom toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 1. júla 2009, až do 9. februára 2010, kedy sudca nariadil termín pojednávania na deň 12. apríla 2010, čo malo za následok priet'ahy v konaní, za čo mu Najvyšší súd Slovenskej republiky ako prvostupňový disciplinárny súd podľa ustanovení § 117 ods. 5 písm. b/ zákona uložil disciplinárne opatrenie, a to zníženie funkčného platu o 50% na obdobie troch mesiacov.

Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že prvostupňový disciplinárny súd po vykonanom dokazovaní na ústnom pojednávaní dospel k záveru, že sudca Mgr. D. Ch. vo veciach Okresného súdu Ž., sp. zn. 8C/109/2002 a sp. zn. 8C/294/2007, nekonal bez zbytočných priet'ahov, čím porušil svoje povinnosti vyplývajúce z jeho funkcie a z ustanovenia § 30 ods. 4 zákona, nakoľko v pridelených veciach nekonal plynulo bez zbytočných priet'ahov. I vzhľadom na zaťaženosť v senáte mohol v predmetných veciach konať plynulejšie.

Prvostupňový disciplinárny súd dospel k záveru, že ak by malo hroziť, že pridelené veci nie je schopný vybaviť v primeranej lehote a bez zbytočných priet'ahov, je povinný na tento stav upozorniť predsedu súdu. Je nesporné, že vo veci, sp. zn. 8C/109/2002, v období od 13. júna 2009 do 9. februára 2010 nevykonal žiaden úkon smerujúci ku skončeniu veci. Po vrátení spisu z Ústavného súdu Slovenskej republiky dňa 12. júna 2009 bol prvým úkonom sudcu nariadenie pojednávania 9. februára 2010, kedy nariadil termín pojednávania na deň 28. apríla 2010, ktorý bol 31. marca 2010 zrušený a súčasne bol určený nový termín pojednávania na deň 23. júna 2010.

Vo veci, sp. zn. 8C/294/2007, po právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutia č. k. 8C/294/2007-108 dňa 1. júla 2009, bolo prvým úkonom sudcu vytýčenie pojednávania dňa 9. februára 2010 na deň 12. apríla 2010. Je nesporné, že sudca vo veci 8C/294/2007 v období od 2. júla 2009 do 9. februára 2010 nevykonal žiaden úkon smerujúci ku skončeniu veci. Po vrátení spisu z Ústavného súdu Slovenskej republiky dňa 19. mája 2009 bolo pojednávanie konané dňa 25. mája 2009 odročené na neurčito za účelom vyporiadania rozšíreného návrhu na začatie konania. Následne sudca uznesením, č. k. 8C/294/2007-108,

zo dňa 24. júna 2009, právoplatným dňa 1. júla 2009 pripustil zmenu návrhu. Ďalším úkonom sudcu bolo nariadenie pojednávania vo veci dňa 9. februára 2010 na 12. apríla 2010. Na základe týchto skutočností dospel prvostupňový disciplinárny súd k záveru, že sudca Mgr. Ch. nepostupoval spôsobom uvedeným v § 30 ods. 4 zákona. Škodlivosť jeho konania bola zvýšená o to viac, že v predmetných veciach bolo nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky rozhodnuté, že postupom Okresného súdu Ž. bolo porušené základné právo účastníkov konania na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a okresnému súdu bolo prikázané konať bez zbytočných prietáhov. Naplnil tak znaky disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 písm. b/ zákona po objektívnej aj subjektívnej stránke.

Pri ukladaní disciplinárneho opatrenia prvostupňový disciplinárny súd prihliadol najmä na rozsah a povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, následok a mieru zavinenia, osobu sudcu, keďže ide o pomerne funkčne mladého sudcu a uložil mu disciplinárne opatrenie, a to zníženie funkčného platu o 50% na obdobie troch mesiacov, t. j. na úplnej hranici zákonom určenej výmery v zmysle ust. § 117 ods. 5 písm. b/ zákona.

Proti tomuto rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho súdu podal v zákonnej lehote odvolanie disciplinárne prejednávaný sudca Mgr. D. Ch. Vo svojom odvolaní uviedol, že predpokladom aplikácie ust. § 116 ods. 2 písm. g/ zákona, o ktoré sa napadnuté rozhodnutie opiera, je príčinná súvislosť medzi zavineným konaním sudcu a vznikom prietáhov a tá nebola preukázaná. Pokiaľ v predmetných konaniach došlo k vzniku prietáhov, nebol preukázaný vznik prietáhov v súdnych konaniach zo subjektívnych príčin. Uviedol, že vznik prietáhov v týchto konaniach bol výsledkom objektívneho stavu vyplývajúceho zo zaťaženia súdneho oddelenia počtom a skladbou vecí. Vznik prietáhov neznamená bez ďalšieho ich subjektívny charakter. Namietal, že v tomto zmysle sa aktuálne disciplinárne rozhodnutie vo svojom obsahu ani nevysporiadava s dôvodmi rozhodnutia odvolacieho disciplinárneho senátu, sp. zn. 2 Dso 4/2010-64 zo dňa 16. augusta 2010. Poukazoval na to, že pre právne hodnotenie „nekonania“ považuje za podstatný prvok v zistenom skutkovom stave práve zaťaženosť súdneho oddelenia a táto je príčinou tohto „nekonania“ a teda dôvodom pre jeho oslobodenie zo spáchania závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. g/ zákona.

Pokiaľ disciplinárny senát neuznáva jeho obranu v spojitosti s povinnosťou sudcu upozorniť na nemožnosť vybavovať veci pridelené na rozhodnutie bez zbytočných prietáhov,

išlo o povinnosť podľa § 30 ods. 4 zákona o sudcoch, ktorej forma nie je stanovená. Vo vzťahu k pravidelne podávaným tzv. kartám reštančných vecí, potvrdením bývalého podpredsedu súdu prideleného práve na vybavovanie občianskoprávnej agendy o jeho ústnom upozornení, a v okolnostiach sporu aj spôsobom vybavenia písomných upozornení JUDr. S. a JUDr. M., resp. výsledkami revízie na Okresnom súde Ž. vykonanej komisiou Krajského súdu v Ž., tak celkový stav, pri ktorom sudcovia tohto súdu objektívne nemôžu vybavovať veci bez prietáhov, bol vedeniu tohto súdu známy už pred obdobím, v ktorom sa mal predmetného disciplinárneho previnenia dopustiť. Uviedol, že za týchto okolností by upozornenie v zmysle § 30 ods. 4 zákona písomnou formou bolo iluzórne. Tvrdil, že aj keby bolo jeho povinnosťou takéto upozornenie písomne podať, jedná sa o povinnosť osobitnú, ktorej prípadné porušenie nemá za následok samotný vznik prietáhov. Inak povedané, v reťazi príčin a následkov zaťaženosť súdneho oddelenia nevyhnutne vyvoláva nekonanie sudcu v určitých veciach a to potom nie je príčinou vzniku prietáhov, ktoré v reťazi týchto následkov nasledujú.

Ďalej namietal, že pre hodnotenie subjektívnej stránky správania sudcu, počet vecí nie je jediným kritériom, ale smerodajná je aj skutková náročnosť vecí, ktorá by bola preukázaná, kedy dochádzalo k jeho hodnoteniu. V tejto súvislosti opätovne poukazoval na to, že za smerodajné okolnosti pre právne hodnotenie jeho disciplinárneho prípadu považuje, že nebol systematicky hodnotený, hodnotenie sudcu zavedené nebolo, po nástupe do funkcie sudcu prevzal súdne oddelenie so starými vecami, na vybavenie ktorých, ako aj na vybavenie následne napadnutých vecí by mohol poukázať pri pravidelnom hodnotení, nikdy mu nebol zastavený nápad nových vecí, skladba jeho vecí sa zhoršila odchodom dvoch sudkýň na súd vyššieho stupňa a v prípadoch, keď sa necítil vylúčený z prejednávania. Poukazoval na to, že pojednáva dvakrát do týždňa a pojednávacie dni využíva. Ďalej poukazoval na to, že k podaniu tohto disciplinárneho návrhu došlo v čase jeho postupného znižovania zostatkov v jeho oddelení. Poukazoval na to, že ich súd je súdom s jedným s najvyšších nápadov pripadajúcich na sudcu.

Na základe uvedeného žiadal, aby bol oslobodený spod disciplinárneho previnenia podľa § 129 ods. 4 zákona.

O odvolaníu sudcu sa navrhovateľ nevyjadril, odvolací návrh nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky – odvolací disciplinárny senát, na verejnom zasadnutí, konanom v Bratislave dňa 12. marca 2012 preskúmal zákonnosť a dôvodnosť napadnutých výrokov rozhodnutia, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 131 ods. 3 zákona o odvolaní rozhoduje odvolací disciplinárny senát.

Podľa § 2 ods. 2 zákona sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Podľa § 2 ods. 3 zákona sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a pri rozhodovaní viazaný len Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a zákonom. Právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutý v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na základe návrhu súdu je pre súd záväzný.

Podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona disciplinárnym previnením je zavinené nesplnenie alebo porušenie povinnosti sudcu.

Podľa § 116 ods. 2 písm. b/ zákona závažným disciplinárnym previnením je konanie uvedené v odseku 1 okrem konania uvedeného v písmenách c/ a d/, ak vzhľadom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, mieru zavinenia, opakovanie alebo iné príťažujúce okolnosti je jeho škodlivosť zvýšená.

Podľa § 117 ods. 1 zákona za disciplinárne previnenie disciplinárny súd uloží niektoré z týchto disciplinárnych opatrení :

a/ napomenutie

b/ zníženie funkčného platu až o 15% na obdobie najviac troch mesiacov a pri opätovnom disciplinárnom previnení, ktorého sa sudca dopustil v čase pred zahŕadením disciplinárneho postihu, na obdobie najviac šiestich mesiacov,

c/odvolanie z funkcie predsedu súdu alebo podpredsedu súdu, ak ide o previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. e/,

d/ vzdanie a zverejnenie rozhodnutia o tom, že dotknutý sudca v príslušnom roku nepreukázal zákonom ustanoveným spôsobom zdroj svojich majetkových prírastkov.

Podľa § 117 ods. 5 zákona za závažné disciplinárne previnenie alebo za priestupok, ktorý má súčasne povahu závažného disciplinárneho previnenia, disciplinárny súd uloží niektoré z týchto disciplinárnych opatrení :

a/ preloženie sudcu na súd nižšieho stupňa,

b/ zníženie funkčného platu o 50% až 70% na obdobie troch mesiacov až jedného roka,

c/ odvolanie z funkcie sudcu,

d/ odvolanie z funkcie predsedu súdu alebo podpredsedu súdu, ak ide o závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. c/, alebo

e/ vydanie a zverejnenie rozhodnutia o tom, že dotknutý sudca v príslušnom roku nepreukázal zákonom ustanoveným spôsobom zdroj svojich majetkových prírastkov, čím mohol narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov.

Odvolací disciplinárny senát sa oboznámil s kompletným spisovým materiálom, s písomnými podaniami navrhovateľa, disciplinárne prejednávaného sudcu, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, č. k. IV. ÚS 129/09 – 33, z 23. júla 2009, týkajúceho sa veci vedenej na Okresnom súde Ž., sp. zn. 8C 109/02, č. k. III. ÚS 104/09 – 28, zo 7. júla 2009, týkajúceho sa veci vedenej na Okresnom súde Ž., sp. zn. 8C 294/07.

Na základe vykonaného dokazovania odvolací disciplinárny senát dospel k záveru, že prvostupňový disciplinárny senát vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a na jeho základe dospel k správny skutkový záverom, s ktorými sa stotožnil aj odvolací disciplinárny senát. Sudca Okresného súdu Ž. Mgr. D. Ch. sa v konaniach vedených pod sp.zn. 8C 109/02 a 8C 294/07 nepochybné dopustil zbytočných prierahov tak, ako je uvedené v skutkovej vete napadnutého rozhodnutia.

Aj podľa názoru odvolacieho disciplinárneho senátu, základnou povinnosťou sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty účastníkov konania.

K tomu odvolací disciplinárny senát upriamuje pozornosť na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, č. k. IV. ÚS 129/09 – 33 z 23. júla 2009, predmetom ktorého bola sťažnosť M. M. vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Ž. vedenom pod sp. zn. 8C 109/02, z ktorého vyplýva, že „doterajšia dĺžka konania, ako aj stav, v akom sa vec v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nachádzala, nie sú zapríčinené právnou alebo faktickou zložitou veci, ale skutočnosťami, ktoré sa týkajú samotného postupu okresného súdu, čo vyústilo do zbytočných prietahov v konaní“. Ústavný súd preto rozhodol, že okresný súd svojim postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 8C 109/02 porušil základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, súčasne prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prietahov, sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 3.000 eur, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

Ďalej odvolací disciplinárny senát upriamuje pozornosť na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, č. k. III. ÚS 104/09-29 zo 7. júla 2009, predmetom ktorého bola sťažnosť M. D. vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Ž. vedenom pod sp. zn. 8C 294/07, z ktorého vyplýva, že „v konaní pred okresným súdom došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“. Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 3 ústavy, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádzal sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci. Súčasne priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 500 eur, ako aj náhradu trov konania.

V danom prípade napriek uvedeným nálezom ústavného súdu, vec prejednávajúci zákonný sudca Mgr. Ch., po vrátení vecí z Ústavného súdu Slovenskej republiky, v každej z vyššie označených vecí ďalších osem mesiacov neurobil žiaden úkon smerujúci ku skončenej veci, čím došlo zo strany sudcu k nerešpektovaniu nálezu ústavného súdu a k ďalším zbytočným prietahom.

Na základe výsledkov dokazovania vykonaných disciplinárnym súdom prvého stupňa, odvolací disciplinárny senát dospel k záveru zhodnému s názorom disciplinárneho súdu prvého stupňa, že sudca Okresného súdu Ž. Mgr. D. Ch. sa ako zákonný sudca v jemu pridelených veciach vedených pod sp. zn. 8C 109/02 a 8C 294/07 dopustil zbytočných prietáhov a to vo veci, sp. zn. 8C 109/02, v čase od 12. júna 2009 do 9. februára 2010 a vo veci, sp. zn. 8C 294/07, v čase od 1. júla 2009 do 9. februára 2010. Toto časové obdobie po vrátení vecí z Ústavného súdu Slovenskej republiky (v každej veci trvajúce osem mesiacov) bolo neprimerane dlhé a sudca touto ďalšou nečinnosťou spôsobil účastníkom konania aj napriek príkazu ústavného súdu konať bez zbytočných prietáhov, ďalší stav právnej neistoty, čím sa dopustil porušenia základných povinností sudcu v zmysle § 30 ods. 4 zákona, čím naplnil objektívnu stránku skutkovej podstaty závažného disciplinárneho previnenia v zmysle § 116 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 písm. b/ zákona.

Odvolací disciplinárny senát skúmal subjektívnu zodpovednosť sudcu a dospel k záveru, že subjektívna stránka konania sudcu spočíva v jeho nedbanlivostnom konaní (vedomej nedbanlivosti), pretože vykonaným dokazovaním nebola zistená žiadna skutočnosť svedčiaca pre záver opačný, teda, že sudca zbytočný prietah v konaní zavinił úmyselne.

Pokiaľ ide o obranu sudcu, týkajúcu sa neúmerného zaťaženia jeho oddelenia a náročnosti napadnutých vecí, odvolací disciplinárny senát poukazuje na to, že sudca Mgr. Ch. nebol viac zaťažený oproti iným senátom Okresného súdu Ž. a ani nadmerná zaťaženosť nezbavuje sudcu zodpovednosti za rešpektovanie nálezu ústavného súdu vo veci a povinnosti konať bez zbytočných prietáhov. Povinnosťou sudcu bolo v konkrétnych veciach po vrátení spisov z ústavného súdu vykonať neodkladne účinné úkony smerujúce k rozhodnutiu vecí.

Pokiaľ ide o uložené disciplinárne opatrenie, prvostupňový disciplinárny súd postupoval v súlade s ust. § 117 ods. 5 písm. b/ zákona, keď sudcovi uložil disciplinárne opatrenie na spodnej hranici zákonom určeného rozpätia, čo aj riadne odôvodnil, s ktorým rozhodnutím sa odvolací disciplinárny senát stotožnil. Pri ukladaní disciplinárneho opatrenia na spodnej hranici určeného rozpätia bola zohľadnená skutočnosť, že ide o prvé disciplinárne previnenie sudcu, ktorý je pomerne funkčne mladým sudcom. Uvedené disciplinárne opatrenie považuje aj odvolací disciplinárny senát za primerané aj z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie.

Z týchto dôvodov odvolací disciplinárny senát odvolanie Mgr. D. Ch., sudcu Okresného súdu Ž. podľa § 131 ods. 4 zákona zamietol.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 12. marca 2012.

JUDr. Jarmila U r b a n c o v á , v . r .
predsedníčka odvolacieho disciplinárneho senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Malinková